

INTERPELLATION TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2018-05-18
Besvaras senast
2018-06-01

Till närings- och innovationsminister Mikael Damberg (S)

2017/18:554 Möjligheten att sälja biljetter via SJ online

Efter 150 år av monopol på persontrafik med järnväg är marknaden i dag avreglerad. Sedan avregleringen har ett fåtal operatörer etablerat sig på vissa sträckor i det svenska tågnätet. MTR Express trafikerar exempelvis sträckan Göteborg–Stockholm sedan år 2015 och nyligen startade en mindre operatör, Saga Rail, upp trafik mellan Östergötland och Stockholm.

Resenärerna har vunnit mycket på avregleringen. På sträckan Göteborg–Stockholm har SJ:s biljettpriser efter MTR:s inträde på marknaden gått ned ca 13 procent. Samtidigt ligger MTR Express priser ca 25 procent lägre än SJ:s, enligt en rapport från Centre for Transport Studies (KTH) och Statens väg- och transportforskningsinstitut (VTI). Kvaliteten och kundnöjdheten har gått upp, och tågresandet har ökat.

När nya aktörer träder in på marknaden gynnar detta alltså resenärerna både i form av ökad kvalitet och sänkta priser. Det är dock mycket svårt att etablera sig på marknaden för persontrafik med järnväg i dag. Exempelvis har det på senare tid blivit känt att det statliga bolaget SJ AB godtyckligt stänger ute nya aktörer från sin biljettsajt sj.se, vilket gör det svårare för dessa aktörer att sälja biljetter till resenärerna. Detta har gjort att Konkurrensverket beslutat att göra en full utredning av situationen.

För att främja operatörsneutraliteten måste samma möjligheter att sälja biljetter finnas för alla. SJ AB ägs av staten, och skattebetalare har länge varit med och finansierat verksamheten. Skattebetalarnas, i det här fallet tågresenärernas, intressen bör därför tillvaratas. För att säkra kvaliteten och hålla nere biljettpriserna måste även andra aktörer än SJ kunna sälja sina biljetter på denna stora och i praktiken enda marknadsplats för tågresor i Sverige, sj.se. Detta bör ägarna för SJ AB kunna ålägga bolaget redan nu, redan innan Konkurrensverket kommit med sin utredning.

Med anledning av ovanstående vill jag fråga närings- och innovationsminister Mikael Damberg:

Avser ministern och regeringen att säkerställa att även nya aktörer på marknaden tillåts sälja biljetter via SJ online (sj.se och SJ:s app) och på så vis

tillgodose tågresenärernas behov?

.....

Boriana Åberg (M)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welanders